

Előfizetési ár:

Egész évre	— — —	4 K.
Fél évre	— — —	2 K.
Negyed évre	— — —	1 K.
Egyes szám	— —	20 f.

AZ ERDŐ

Hirdetések

egy hasábos garmondszedés milliméter soronként 10 fillérrel, táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfaj szedés másfélzetes egységárral számítatik. — Az egész oldal négy hasáb széles.

Előfizetőknek az álláskezeslet és kínálat rovata rövid közlésekre díjtalanul áll rendelkezésre.

Szerkeszti:

BALOGH ERNŐ

m. kir. erdőtanácsos.

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

TULAJDONOS ÉS KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala czimén Budapest, V., Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szétküldésére vonatkozó reklamációk is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő» szerkesztőségéhez, Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő írói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz. A lap után netalán származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordítatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

TARTALOM.

- Az ismertebb fák hazai elterjedéséről. (Blattny Tibor.)
 A sörétlövés titkaiból. (Gothard Sándor.)
 Gazdasági tanácsadó: Baromfityénység. (Jaczkovics Miklósné.)
 Különfélék: Nyugdíjbiztosítás. — Könyvismertetés. — Időjelzés.
 Hivatalos közlemények: A kopár, futóhomokos és vízmosásos területeken teljesített fásítások költségeinek fedezésére adományozott állami pénzsegélyek kiosztása.
 Változások az erdészeti szolgálat köréből.
 Előfizetési díjak nyugtázása.
 Szerkeszti üzenetek.
 Tárca. Domokos, a költő. (Szalagyi Lenke.)

Az ismertebb fák hazai elterjedéséről.

Írta: Blattny Tibor m. kir. főerdőmérnök.

A természet a különböző növényfajokat más-más igényekkel ruházta föl. Az egyik a napsütést, forróságot, a másik a zord Északot kedveli; egyeseknek pusztulást, halált jelent a síkság homokja, másoknak ismét ez ad életet! A maláriás trópusi mocsarak legbűzhdtebb helyein nőnek a legpompásabb orchideák, a törpefenyő övének zuzmókkal párnázott mezőit keleti havasainkon bborpalással fűdi a viritó havasszépe (Rhododendron), a nyugatiakon az erikának nevezett *Calluna* szegődik az áfonyákhoz. Sok oly trópusi növény van, mely már + 5° C. mellett tönkremegy. Szibéria Jakutsk környéki flórájának növényei a — 60° C. téli hideget is elviselik. Az a fafaj, mely a harmadkorban nálunk Európában is nagy területen tenyészett: a tülevelű *Taxodium*, jelenleg már csak Mexikó mocsaraiban lelhető fel.

Minden földrésznek, vidéknek megvan a maga *folyton változó* sajátos növényzete.

Ha az egyenlítőtlől a sarkok felé, a tengerek mellékéről a szárazföld belseje felé haladunk, vagy a síkról és mély völgyekből a magas hegyvidékre kapaszkodunk, a tapasztalható klímaváltozással karöltve változik a flóra is. A nálunk honos fafajok leglőbbjét hiába keressük más földrészekben! A síkság lakóit a havasok térségein! Kozmopolita növény nincs is e földkerekségen! Kisebb vidékek növényzete is lépten-nyomon változó képet tár elénk: a magashegység ősbükköse

felett a lúczfenyő rengetegébe lépünk, s a hol már ez is eltörpül s néha csak bokros csoportokat képez, ott az áthatolhatatlan, sűrű törpefenyves veszi kezdetét. A hűvös völgyfenéket fűz, éger és gyertyán borítja, a verő oldalak szárazabb talaján nagykoronájú tölgyek ütnek tanyát s hozzáférhetetlen sziklák közt s a lápok ingoványos talaján díszlik az erdeifenyő. Sűrű lúczos alatt mészsiklák hozzáférhetetlen padkain vonja magát a tiszafa; a nyír és nyár napos legelőkön, vágásokban, erdőszéleken sütkérezik. A bükkös üde talaját a szagos müge (Waldmeister, *Asperula*) és nyenyúlhozám (*Impatiens*) tengere fűdi, a lúczét az örökzöld mohával összefonódott áfonya.

A kultúra térfoglalása, az emberi beavatkozások igen nagy mértékben járultak hozzá ahhoz a munkához, melyet a történelem előtti időkben a természet egyedül végzett. A fajoknak uralomért, vagy legalább létért való örökös küzdelmébe jelenleg már az erdész is beleszól; így úgyszólván szemünk előtt alakul át s változik az erdő képe, alakja, kiterjedése. Kevés oly vidékünk van már, a hol a fafajok eloszlására és térfoglalására tisztán természetes tényezők hatottak.

A növényfajok elterjedésével — ennek *határait* — igen nagy irodalom foglalkozik, de még ezzel nem ért véget a természetbuvárok fáradozása; a föld növényzetének jelenét s visszafelé ennek történetét egész a növényélet első nyilvánulásáig felderíteni nem csekély feladat s a botanikának a bűvárokodásra legkimeríthetlenebb anyagot szolgáltatató részét képezi. A növényélet multja, története, a növényfajok eloszlásának, vándorlásának — mint a földkéreg történetével szorosan összefüggő — lefolyása, a növénytermészetnek az évezredek sora alatt geológiai, klimai és más változások folytán beálló átalakulásai és e kérdésekkel összefüggő sok más probléma megoldása, a növényföldrajz s az ezzel rokon tudományok keretébe tartozik.

A táj, a vidék jellemét az erdő, a fák adják legszembetűnőbben s éppen ezért, de mert a növényfajok közt talán ezek a legáltalánosabban ismertek, néhányak *jelenlegi* hazai elterjedéséről akarok egyetmást elmondani.

Említettem már, hogy kozmopolita (az egész föld-

kerekségen elterjedt) növény nincs; ha azonban csupán Magyarországról beszélünk, ily értelemben számos oly fafajunk van, mely e területen *mindenütt* tenyész. Ilyenek a mezei juhar, közönséges gyertyán, közönséges kőris, rezgő nyár, fekete bodza, mogyoró, kecskefűz és mások. Ezek tehát az alföldi flórának éppen olyan tartozékai, mint a kárpátinak. Viszont vannak oly fajok, melyeknek tenyészete kizárólag a hegyvidékhez, másoké az alföldhöz van kötve. Egyes fajok jelenléte igen kis területekre, foltokra szorítkozik, másoké meghatározott talajokhoz kötött stb. *Alföldünket a fenyőtlenység s részben az erdőtlenség, hegyvidékeinket az összefüggő erdők tömege jellemzi.*

Úgy a bükk (*Fagus silvatica* L.), mint a jegenyefenyő (*Abies alba* Mill.) az ország határain túl is minden irányban el van terjedve. Míg a bükknek majdnem mindenütt a dombvidék kifutásainál, a dombvidék és a síkság érintkező vonalában ér véget tenyészete, a jegenyefenyő határa távolabb húzódik a medenczék széleitől (hiányzik a Bükk és Mátra területén). Szembeötlő, hogy míg a jegenyefenyő még kivételesen sem lépi túl a bükk elterjedési határát, az Alföldön véletlen megtelepedésüként sem tenyészik, addig a bükk az Alföld szélein *néha* megtelepedik. A megtelepedést valószínűleg a víz idezi elő, ez szállítja a bükkmakkot a környező hegyvidékről az Alföldre.

A lúcz határvonala nagyobbára a jegenyefenyőét követi, de valamivel még beljebb marad. Így a tenyészeti terület nagyságát tekintve e három erdei fajjal közül a bükk az első, a jegenyefenyő a második, a lúczfenyő a harmadik helyen áll. *Az erdélyi Medenceze egész területét az összes fenyők elkerülik s ennek mezőségi részét még a bükk is szabadon hagyja. Ez a tény a magyarországi erdei fatenyészetnek egyik legérdekesebb jelensége.*

A bükk tehát a domb- és hegyvidék faja, az Alföldön mondhatni csak igen kivételesen telepedik meg; a jegenye- és lúczfenyő tipikus hegyvidéki fajok, az Alföldre sohasem jönnek le, s a dombvidéken és az előhegyeken sem tenyésznek.

A jegenyefenyő tenyészetét illetőleg az ország keleti és nyugati részei közt a különbség a magassági elterjedésben jelentkezik, t. i. a Kárpátok keleti hegyvidékein az alsó tenyészeti határ 500, 600, néha 800 méternél van, a nyugati részeken, Vas megyében, vagy pl. Pozsony megyében Modoron leereszkedik a szőlőtenyészeti felső határáig (200—300 méterig).

Ez összefüggésben van azzal a ténnyel, hogy a jegenyefenyő a még nyugatabbra, tehát a tengerhez közelebb eső termőhelyeken (pl. Franciaországban) magán a síkon is tenyészik.

Előbb néhány oly fajt soroltam fel, melyeknek itt Magyarországon vízszintes elterjedési határunk nincs, azaz hazánk területének lapályain éppen úgy megtaláljuk őket, mint hegy- és dombvidékein, Északon épúgy, mint Délen, Dunántúl és Erdélyben. A magassági elterjedést tekintve van-e oly erdei fafajunk, mely hazánk területének legmélyebb és legmagasabb pontjain egyformán jól érzi magát? A felelet természetesen az, hogy *nincs!* Másképen áll a dolog, ha vizsgálódásaink kisebb területre, teszem azt csupán a Bükkhegységre és Mátrára szorítkoznak, a melyeken esetleg a hegyvidék csekély magassága folytán a magassági határok nem alakulhatnak ki. Lássunk egy példát: A vízszintes elterjedés nézőpontjából már tárgyalt jegenye- és lúczfenyő magassági fajok, az alacsony termőhelyeket nem keresik fel, tenyészetüknek tehát *alsó határa* van; hegységeinkben szintén csak bizonyos határig hatolnak fel, e szerint itt felső tenyészeti határunk is van. Az alsó határra szép

TÁRCZA.

Domokos, a költő.

Írta: Szalagyi Lenke.

Nyomorúságosan kezdte az életet Domokos, a költő. Kínlódott, éhezett, fázott folyton, de a milyen szegény volt földi kincsekben, éppen oly gazdag volt a lelke. Meggémberedett újjait lehellelével melengette és úgy irt az élet rózsaberkeiről, a világ örömeiről és fényes, csapongó röptű álmok ezréről.

Ő, a nyomorult, az éhező, a koldusszegény Domokos, a kicsi, beesett, sárga arcú, esetlen figura úgy tudott írni a boldogságról, mint senki más.

És szálltak a költői igék mindenüvé. Elragadtatással olvasták ifjak és nagyok, szegények s gazdagok egyaránt. Még nem is látták, nem is ismerték és már irigyelték. Változatos legendákat meséltek róla és ő, a csodált meselovag otthon ült hideg, sötét szobájában és lehellelével melengette újjait, hogy írni tudjon.

Csodálatosan nagy volt a hite. Egész lelkét bele-

égette gondolataiba, úgy küldözgette szerteséjjel és erős, megtörhetetlen hittel várta a ragyogó, szép jövőt, a melynek valamikor el kell következnie...

*

Nagy és hatalmas ember volt már a költő, mikor fájó, mély sebet kapott a szívére.

Együtt járt mindig a legelőkelőbb emberekkel, a kik esodálták a kopott kis figura lelki kincseit és sötétben kéklő, ragyogó szemét.

— Miért is teremt az Úr ilyen csupa ellentétekből álló lényt, mint Domokos! — gondolták sokan. — Minek az ilyen fakó arcához az a két lelkes, ragyogó szem és minek ahhoz a csúnya, esetlen szájhoz azok a lélekből jövő bűbajos szavak!

De Domokos, a költő, nem tudott mindezekről semmit. Most csak egy büszke, barna szépség lába nyomát nézte; azok az apró, kecses lábacsok voltak mindene. Pedig a háta mögött gúnyosan mosolyogtak igyekezetén s nagyon csodálkoztak, hogy egy ilyen esetlen figura, legyen bár a költők fejedelme, hogyan meri szeméit egy olyan körülrajongott, büszke szépségre vetni.

példát ad a már említett modori jegenyefenyves, mely Magyarország legalacsonyabb jegenyefenyőtermőhelyeinek egyike, a felső határra — a fatenyészet felső határára — pl. az utolsó lúczok a Keleti-Kárpátok Kelemen-csoportjában.

Az erdő felső határa a Keleti-Kárpátok «Kelemen havas»-án (1700 m.) — Róth Gy. fölvétele.

A tölgy, bükk és fenyő az a három erdei fafajunk, a melyek az erdei tenyészetnek határozott jelleget adnak. Azért oly használatosak a tölgyrégió, bükkrégió és fenyőrégió elnevezések. Bár el nem lehet vitatni, hogy a bükkrégió általában a tölgyes fölött fekszik, a fenyves pedig a bükkrégió fölé von örökzöld koronát, e régiók elkülönülése a valóságban igen ritkán oly éles, hogy az ember figyelmét sokszor ki ne kerülje. Igazában e régiók határai csak ott alakulnak ki, a hol a lapályból a magashegységbe alig van átmenet.

(Vége következik.)

De Domokos erről se tudott semmit. Az ő szelid poéta-szíve nem törődött semmivel. Elég bohó volt azt hinni, hogy bámulatának tárgya egészen külön lény, ki magasan fölötte áll a többi nőknek. Alig merte tekintetét az arczáig fölemelni, félt, talán egy elutasító, hideg pillantástól. Pedig az a mélytűző szempár, a cseresznyepiros ajkak olyan szépek, ha mosolyra nyílnak.

Azonban lassan mégis csak nekibátorodott és beszélt lelkesen, tüzesen, úgy hogy kipirult sápadt, fakó arca és szemei úgy csillogtak, mintha világító fáklyák égének benne. Az a büszke, barna szépség pedig hallgatta szótalan, csöndesen. Nézte a távolban kéklő hegyek ormát, a bokrok levelein keresztülűrő napsugarak tánczát, csak éppen Domokosra nem nézett egyszer sem.

És Domokos beszélt tovább. Szólott a szeretetről, az igazi, tiszta, önzetlen érzésről, melynek sugarai a hová bevilágítanak, fény, ragyogás marad nyomában.

Van valami titkos erő, finom ösztön az emberben, a mely megmutatja a jót, az igazat és nem engedi, hogy a lélek iránytűje hamis hullámzással letérjen útjáról.

De a ki nem hallgat e titkos erő szavára, későn

A sörétlövés titkaiból.

Irta: Gothard Sándor.

A fegyvertechnika terén egyetlen kérdés sincs oly kevésbé felderítve, mint a sörétlövés bonyolult kérdése. Európa kétségkívül egyik legnagyobb fegyverszakértője, Preuss Albert értekezik e kérdéssel «Deutsche Jäger Zeitung»-ban. És e kérdésnek nincs hivatottabb bírálója, mint ő. Nem akarok Preuss interpretálója lenni, de kiterjeszkedem az ő tapasztalataira is.

Preuss egy igen érdekes tényről számol be. Miután igen jól tudja, hogy a sörétfegyver jó és rossz tulajdonságainak oka, egyes-egyedül a csőfurásban, illetve a csőlyuk alakjában keresendő, ő tehát a furás lényegét kutatja. Miután egy csőlyukat legpontosabban úgy lehet kitanulmányozni, ha arról lenyomatot, illetőleg önlött másolatot szerzünk, tehát ugyanazt cselekszi, a mit én két év előtt tettem, vagyis kiönti a cső lyukját vagy kénnel vagy viaszszal. Évekkel ezelőtt, midőn fegyver-atelieremet megalapítottam, jött Holand & Holand az ő ujdonságával, «new boore» új furással, melynek fényes tulajdonsága, hogy a sörétrajt nem összpontosítva tömöríti, hanem egyenletesen teríti. Akkor volt alkalmam kénlevonatokat készíteni és e csőfurás tulajdonságát megismerni, mit azóta annyszor ismertettem és majdnem összes fegyvereimnél magamévá tettem.

Most Preuss tért rá e kísérletre. A Neumannswalde-i kísérleti állomás 75%-ot lövő legkitünőbb fegyvereinek csővérő készített hasonló módon lenyomatokat, mert csak az ilyen lenyomatokkal szerezhetünk magunknak pontosan mérhető képet a cső belsejéről. És azt találta, hogy a pontosan egyformán 75%-ot lövő csövek furása távolról sem egyforma, sőt abban meglepő különbségek vannak. Minden cső más volt, a chokefurás kupja egyik-

ébred öntudatra s akkor látja, hogy tulajdonképpen hiába élt.

A mint ezeket az igazságokat kimondotta, édes, nagy öröm áradt a szívébe és fürkészve nézte a leány arczát, közben mély ránczok verődtek homlokára és egy pillanatig elgondolkozott. Kereste azokat a finom szálakat, melyek összefűzhetnék őket.

— Nézze, milyen gyönyörű nap van, — szólalt meg végre a leány álmodozó, szelid hangon. — Milyen párártlan, tiszta a levegő, milyen csodálatosan szép minden ilyen napsugaras nyári napon.

— Minek nézzem mindezeket, ha magát láthatom, — mondta Domokos csöndes, remegő hangon.

A leány most először fordította tekintetét a férfira és valami kis megütközés látszott szép arczán.

— Igen, — mondta Domokos érzelmetelt hangon, és mert észrevette a leány álmodozó, szelid hangján, hogy most egészen az ő szavainak hatása alatt áll, kissé nekibátorodva folytatta:

— Ha magát láthatom, akkor nem érdekel semmi. Ne haragudjék, ha megmondom, de sokszor az a gondolatom támad, hogy nekünk az életet együtt kellene

nél egészen rövid, másiknál hosszú, egyiknél erős, a másiknál gyenge szüküléssel. És megállapította, hogy a *csőfűró egyáltalán nem dolgozik sablónok szerint, hanem kizárólag a gyakorlathoz igazodik*. Tehát nincsenek technikailag előkészített egyforma fűrók sem, melyek a csövet tökéletesen egyformára fűrják, sőt jóformán elmondhatjuk, hogy egyetlen cső sem egyforma, hanem mind individuális. Egyes mesterek a csőfűrásban mesés virtuozításra tettek szert. És egyik a másikat utolérhetlenül felülmulja. Nem lehet olyan csövet szerkeszteni, melynél teljes biztossággal megtudnók állapítani a találó százalékot; nem lehet tehát azt mondani, hogy a jobbeső 63, a balcső 73%-ot löjjön és ebben Preussnak teljesen igaza van.

A mult napokban időzött nálam néhány napig A. I. Defourny, a kit én a mérgesen öló fegyverek legnagyobb mesterének tartok az egész világon. Órákon át tanulmányoztuk atelierem eddig forgalomba hozott legelőkeltebb fegyvereinek száz és száz lölvét. A mestert magát is meglepte ez a tanulmány. Nálam a fegyverek a találószázalékok pontos megállapítása mellett, az átütőerőre (penetráció), mondjuk mérgesen öló tulajdonságuk szerint is lehetőleg osztályozva vannak és ez a mester legnagyobb érdeklődését ébresztette fel. Én ugyanis már az idén minden fegyveremet ezen tulajdonságokra gyakorlatilag vizsgáltam lövöldében és a vadászaton is. Defourny készséggel ismerte be, hogy ezt soha seholsem találta. Az ő fegyvereit *Brauncar* brüsszeli sportlövő és fegyverkereskedő tette világhírűekké és hozta be az európai uralkodók udvarába is. De ezt a képet, a mit atelierem nyújtott, ott sem találta. Egy hosszú sorban kiraktam neki grand luxe fegyvereimet, *abban a sorrendben, a mint azok vadászatiilag érték szerint sorozhatók*. És a legelőkeltebb fegyverek, nem

a legnagyobb százalékot lövők és nem is a legdrágábbak voltak. Midőn ezt az osztályozást csodálkozva tanulmányozta, akkor egy igen becses előadást tartott nekem a találószázalék és az átütő erő viszonyáról, melyet egész terjedelmében természetesen nem közölhetek, mert az a gyártási titok keretébe vág.

De annyit elmondhatok, hogy bármely fegyvert, melynek lyuka még nincs túlságosan bőre fűrva, könnyűszerével lehet magasabb találószázalékra hozni. *Majdnem bizonyos azonban, hogy ezen művelet közben a fegyver mérgesen öló tulajdonsága legtöbbször szenved*. És a mester ezt nekem szemem előtt bebizonyította. Pedig idáig az a nézet volt elterjedve, hogy a legtömöttebb sörétraj és a legszabályosabb lökép adja a legjobb átütőerőt. Tehát a tudománynak itt is a legponosabb gyakorlati kutatás által egy régi begyökeresedett tévhitet kellett ledönteni. A penetrációs erő titkának kutatása azonban koránt sincs befejezve. Miután a pus-kások legtöbbszörre nem gyakorlati vadászok, így e kérdéseket inkább nekünk van alkalmunk megoldásra juttatni, a kik a fegyverballisztikával és a gyakorlati vadászattal sokkal nagyobb mértékben foglalkozhatunk. És részemről azt hiszem, hogy semmi sem viszi annyira előre a sörétfegyvertechnika fejlődését, mint a mesterekkel folytatott ilyen közös tanulmányok. Atelieremnek Belgium hat legelőkelőbb mestere dolgozott eddig. Alapos tanulmányaim alapján még a mestereket is éppen úgy tudnám sorozni, mint a hogy soroztam egy mesternek luxusfegyvereit.

A mérgesen öló fegyverek gyártása oly individuális és oly jellegzetes, hogy az jóformán semmi külsőleg látható tulajdonsággal nem függ össze. És higyjék meg nekem t. vadásztársaim, hogy magas találószázalékú fegyvert ma jóformán minden előkelő puskászég tud

megjárnunk. A mi lelkeink ölelkeznek öntudatlanul, tisztán és azért ilyen mosolygós körülöttünk minden.

A leány kissé elpirult. Odafordult egészen Domokoshoz és úgy kérdezte:

— Gondolja?

— Nemesak gondolom, de úgy érzem és... és... azt hiszem, magának is így kell éreznie.

Mikor ezt mondta, arczát sajtáságos tündöklő fény ragyogta be.

A leány behunyta a szemét és nem felelt, hanem így csukott szemmel mosolygott a költőre. Azzal a különös, álmódzó mosolylyal, mintha valami nagyon szépre, nagyon kedvesre emlékeznék. Mintha minden tiszta, jó érzése odaült volna vérpiros kis szája szögletébe és nyugodtan engedte, hogy a balga Domokos gyönyörködje benne.

Szegény Domokos most boldog volt, legalább úgy érezte, hogy igazán boldog.

A hátuk mögött ebben a pillanatban léptek zaja hallatszott. A leány összeresztent és az előbbi szelid tekintete feketére borult, ajka gúnyosan megrándult, ismét a régi hideg, büszke szépség lett belőle.

— Istenem, milyen bolondokat is beszélt!... és végigmérte tekintetével társa esetlen alakját és hirtelen fakóra vált arczát. — Maga, meg én az életet... a többit már nevetésébe fojtotta vissza.

— Mit szólna hozzá mama, ha megtudná, vagy mit mondana gróf Daruváry?

Domokos elsápadt és önkéntelenül a szívéhez kapott. A ragyogó ég, a mosolygó mindenség egyszerre mintha ólomnehéz sötétségbe borult volna a szeme előtt.

Nem látott mást, mint azt a gúnyos nevetéstől eltorzult leányfejet. Minő csúnya egy nő, ha gúnyosan nevet. A száj széthúzódik, a szemek pedig egészen kicsivé zsugorodnak össze és az egész arcz visszataszító kifejezést nyer.

Domokos, a szegény, úgy érezte, hogy valami megpattant benne, hogy az a nevető leányarcz odacsapott a szívére és egy mély, fájó sebet ütött rajta.

Háta mögött gróf Daruváry alakja bontakozott ki, kit a méltóságos mama küldött a lánya után, mert nagyon sokáig egyedül maradt azzal a bolondos poéta-fiúval.

készíteni. De mérgesen ölő és messzeölő fegyvert a lehető legkevesebb.

Érdekes esetem volt, mikor egy vevőm azt kötötte ki, hogy fegyvere a lehető legmesszebb ölő legyen, de a cső belseje tükörsima legyen és nem szabad bennlenni a Defourny-féle finom sujtásoknak. Ez magyarul annyit jelent, hogy *töröljem ki a fegyvercsőből messzeölő tulajdonságát*. És mindezt azért, hogy a cső belsejét a sörét ne fogja meg. A lerakódott sörétet az u. n. «*villám*» *tisztítóval* egy perc alatt ki lehet törölni, de az elvesztett átütőerőt nem pótolja semmi.

Hogy egy fegyvert megismerjünk és képességeit megítélni tudjuk, ahhoz óriási gyakorlat szükséges, de idő múlva ezer és ezer lökép tanulmányozása után a találószázalékot néhány percen belül különbséggel a löképről le tudjuk becsülni. Nálam például az a 14 éves fiú, a ki a lölapokat a keretre felhuzza, hozzávetőleges pontossággal betudja kiáltani a találószázalék-arányokat. Természetesen annál könnyebben lehet osztályozni az egyenletes terítés minőségét. Annyi tény, hogy egy tökéletes fegyver képességét 50 lépésről, azaz 35 méterről lehet legjobban megítélni. A lökép szépségét azonban 35 lépésről vett löképpel bírálhatjuk meg legjobban.

50 lépésen felül a sörétraj már nem is kúpszerűleg, hanem klarinetszerűleg terjed szét, tehát 50 lépésen túl biztos találást várni nem lehet, sőt a találás itt már jóformán véletlentől függ.

Ellenben prakszisomban fordult elő olyan fegyver, melynek találószázaléka 35 lépés és 50 lépés között jóformán egyforma volt. Tényleg ez a fegyver több lövény mindkét távolságból 71—71%-ot lőtt, de ez kivétel.

Mindezek után hangsúlyozni kívánom, hogy a tökéletes sörétfegyvernél *a találószázalék, az egyenletes terítés és az átütőerő egyenlően fontos*. Mind a három

tulajdonságban tetőponton álló fegyverek a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak és azt semmi pénzért elkészíttetni nem lehet, hanem jóformán a sok drága és igen jó fegyver között találni kell. Ennek legfényesebb példája volt egy fegyverem, mit e tulajdonsága miatt «*Gioconda*»-nak neveztem el.

Jelenleg Gáspárdy Béla t. barátom tulajdona, a ki ezzel a fegyverrel a szombathelyi galamblovőversenyen 46, közvetlen utána a pozsonyi versenyen 36 galambot lőtt le egyetlen hiba nélkül úgy, hogy a *82 galamb közül egyetlenegy sem ment el*. Hogy micsoda lövő és micsoda fegyver kell ilyen rekordhoz, azt felesleges hangsúlyoznom. Elég azt megjegyezni, hogy milyen szabályos terítés kell ahhoz, hogy *82 galamb egyetlen példányra sem kap akkora lyukat, melyen a sörétrajból kibújhatna*. És ezen a fegyveren is van kifogásolni való, de a gazdája komolyan vitatja, hogy Gioconda csak egy van a világon.

Ámbár e tárgyra még visszatérek, ezúttal még egy tanácsosal óhajtok szolgálni t. vadásztársaimnak a fegyver belövését illetően.

Köztudomású, hogy a fegyvert 35 méterről (50 lépés) próbáljuk. Négyzetméter-papirba lövünk és a lökép közepétől számított 75 cm. átméretű kört húzunk.

A mi a bizonyos olvasott számú 3½ mm. (azaz 8-as) sörétből a körben van, az a találópercet.

Sok ezer lövés után szerzett tapasztalatom, hogy a fegyvert, ha annak igazi képességét tudni akarom, *sem mire sem szabad feltámasztani*, még puha vánkásra sem, mert a feltámasztás a csövet elrúgja és a lökép nem tökéletes, nem kör, hanem jobbra vagy balra elnyúlik. Csodálatos, hogy a legtökéletesebb lövők sem tudnak löképet löni, hanem a méteres papir oldalára lőnek.

Ettől a naptól fogva teljesen visszavonult Domokos. Megfogadta, hogy többé soha sem fog tollat a kezébe, mert a világon minden hazugság és minek ámítsa magát, meg másokat a fennen hangoztatott hamis igékkel. Naphosszat sétálgatott kertjében, de úgy tetszett neki, mintha mindenünnen az a csúfosan nevető, eltorzult arc nézne feléje.

Egyszer valahogyan kitévedt az erdőbe és itt a nyugalom, csendesség honában úgy érezte, hogy ismét kezébe kell venni az eldobott tollat és írni hosszan, sokat. Lelke új szárnyakat kapott, hogy repüljön ismét merészen, fenn. Úgy érezte, hogy béke szállt szívébe és durván ütött sebe hegedni kezd. Megállott egy pillanatra és nézte a fölfelé vezető keskeny hegyi utat. Ellenállhatatlan kényszer parancsolta, hogy forduljon vissza, menjen és írja le a lelkéből előtörő hangokat.

Mint a mesterhegedű, melyet elhagyott gazdája s ha annyi idő után ismét hozzáértő kéz rezzenti meg húrjait, tán még csodásabban hangzik, mint előbb, úgy törtek elő most az ő lelkéből is a megtagadott, visszafojtott hangok. De egyszerre keserű dacz ömlött el arcán, mintha mondani akarná:

— Nem, soha többet! — és ment tovább fölfelé a hegyi úton.

Hirtelen vakító fényesség támadt előtte. Mintha ezer napsugárból szőtt háló ereszkedett volna alá és ezen a ragyogó hálón túl fehéren csillogott minden: fű, fa, virág ezüsthöz hasonló színt kapott. Domokos megkapottan tekintett oda. Ez a nagy fényesség lassankint oszladozni kezdett és kibontakozott belőle egy csodaszép leány alakja, kinek az arca olyan volt, mint a hajnal biborsugara, a homlokát körülövező rövid fürtös haja tiszta színarany, a szeme pedig két ragyogó csillag. Fehér köntösét összébbvonva, lassú léptekkel haladt előtte, folyton rá nézve, biztató, édes mosolylyal ajkán.

Azután megállt előtte.

— Engem vársz, Domokos, úgy-e? — szólott és hangja megzenésítette a levegőt és apró fürtös feje körül glóriát vont a fák ágain keresztül a napsugár.

Domokos, az élet búbajos dalnok, nem tudott szólni, csak nézte, mindig jobban, elboruló szemmel nézte.

— Domokos, te olyan szomorú vagy és könnyes a szemed, miért?

A belövésnél a következő testtartást ajánlom. Rendos löállításba állunk, a balkezet annyira előre nyújtjuk, a mennyire egyáltalán lehet, ott jól megfogjuk a puska-csövet, hogy ne tudjon fölfelé rúgni. A szabályos löképnyerésének ez az egyedüli módja.

Gazdasági tanácsadó.

Baromfitenyésztés. Jön a tavasz: ilyenkor kell a baromfiakat szaporítani, mert a korai csibe kelendőbb és jobb ára van, no meg aztán jól is esik, ha asztalunkra is korán kerül a rántott csibe.

A keltetésre szánt tojást gondosan kell összeválogatni, hogy friss tojás kerüljön a tyúk alá, vagy a keltető gépbe.

Az erdészeti altisztok nejeinek legérdemesebb tyúkkal keltetni, mert nincs olyan berendezésük, a hol a baromfit anya nélkül felnevelhetnék. A kotlósok is megválasztandók; zsémbes (mert van a tollas jószág közt is olyan) tyúkot semmiesetre se ültessünk, mert abból nincs haszon; az ilyen kotlós idegesen ül a fészken, minden zörejre feláll, vagy fölrebben és az alatta lévő tojásoknak sokszor a felét is összetöri. A nagyon szelid tyúkkal érhetjük el azt az eredményt, a mit várni szoktunk.

A fészken ülő tyúk részére csöndes, légmentes hely választandó ki.

Minden 24 órában a kotlóst le kell venni a fészkeről, még azt is, a melyik önmagától nem száll le.

Friss ivóvíz és áztatott dara legyen a kotlós tápláléka, de arra ügyeljünk, hogy az eleség ne legyen poshadt, savanyú, régi; zamatosná teszi az eleséget a közéje kevert apróra vágott fű (széna), ezt úgy eszi a kotlós, mint a legzsengőbb salátát.

Apró kavicsos homok is kell a keltető helyiség egyik szegletében, a hol a kotlósok homokfürdőt vehetnek.

A keltető helyiségben a legnagyobb tisztaság legyen s időnkint szellőztetni, a port és piszkot letisztítani, felmosni és a homokot minden harmadik nap frissíteni kell.

A kotlósok mielőtt a fészekre kerülnének, megvizsgálándók, nincsenek-e tetvek bennök; a tetves tyúkokat legjobb a fészekre rá se tenni.

Fáradtságos munka a baromfitenyésztés, de minél fárasztóbb a munka, annál nagyobb a jövedelem.

Azok, a kik falun és olyan helyen laknak, a hol mód és alkalom van a baromfitenyésztésre, kísérletezni kell vele és a fajok keresztezésével.

A fajtisza fehér olasz tyúk és sárga orpington kakas keresztezéséből származó ivadék* szapora tojás lerakásáért (a mit az olasz faj után örökölt) és eléggé nagy testsúlyáért (ezt az orpington fajtól örökölte) érdemes a tenyésztésre.

Kilenczévi kísérletezés után, a sok faj között ezt találom legjobbnak, mivel nem válogató és a leghidegebb vidéken is honosítható.

A 23 tyúk közül, 17 tyúk látta el tojással egész télen háztartásomat, egy részét pedig értékesíthettem akkor, a mikor legnagyobb volt annak az ára, vagyis december és januárban.

Hogy a tyúkok tojáshozama minél nagyobb legyen, ahhoz télen meleg ól, az eledel helyes megválasztása, állandóan langyos ivóvíz és homok kell! Tehát, télre el kell látni a baromfiállományt homokkal; az ól padlatát be kel vele hinteni vékonyan és még egy lapos edénybe is kell tenni; ezt oly módon fogyasztják, mint a darát.

Jaczkovics Miklósné.

* Ilyen keresztezett tyúkok tojásai kaphatók Jackovics Miklós m. kir. főerdőőr nejeinél, Nagyláz (Ung megye).

A szelid, kérlelő hang annyira hatalmába kerítette a költőt, hogy odaborult a leány lába elé és lassú, bájos hangon szólott:

— Megsebeztek a szívemet és az a seb fáj nagyon.

A leány homlokán komor redők jelentek meg.

— És ennek a sebnak nem találod orvosságát?

Domokos egy pillanatig maga elé nézett, azután közelebb csúszott és lehajtott fővel, elesukló hangon mondta:

— Nézz végig rajtam, lát van-e még valaki, a ki cnyire meg lenne csúfolva a földi jóban, mint én?

A leány szomorú, átható tekintettel nézett Domokosra, úgy hogy az szégyenkezve hajtotta mélyebbre fejét.

— Igazságtalan vagy nagyon, — szolt s hangjából mély fájdalom csendült meg. — Lelki kincseidet odaadnád cserébe a mulandó semmiért? Nem gondolsz azzal, hogy az ilyen külső máz hatalma ingatag és mint egyéb a világon, ez is veszendő korona, mely minél bámulatraméltóbb, annál inkább elhervad, elmulik és nem marad utána semmi? Hasonlatos a hímes, tarka mezőhöz, mely ma még virágozék, holnap már a kaszás

keze alatt elfonnyad. Néked az Úr a legnagyobb kincset adta osztályrészü, mert lelkednek ezer pompájú színes virágait idők multával is emlegetni fogják; a jövő nemzedék ép oly csodálattal emlékezik meg rólad, mint a mostani, mert egy van, a mi örök a földön és ez — a gondolat.

Domokos megkapottan tekintett fel.

— Igaz, igaz! — kiáltja örömmel és most már büszke öntudattal emeli föl fejét, arca piros lesz az izgalomtól és szeme úgy csillog ismét, mintha világító fáklyák égnének benne.

— És te eljössz velem, úgy-e? Mellettem leszel mindig, mert im megmentetted a balga Domokost, kinek ezentúl ismét szép lesz az élet.

— Nem, Domokos, én nem mehetek veled. Messziről kísérem útadat, előtted leszek, hogy biztassalak, bátorítsalak, de hozzád nem jövök.

Domokos vágyakozva tekintett rá és ajka susogni, kérni látszott valamit, de a szép lány csak szomorúan ingatta fejét.

— Veled leszek, Domokos, — mondta, — úgy, mint a többiekkel, de elérni te sem fogsz soha.

Különfélék.

Nyugdíjbiztosítás. Kis József, Eiben Sándor, Érsek József, Simó Géza és Ambrus István alsófehérvármegyei hatósági erdőőrök; Herczeg Antal sárosvármegyei járási erdőőr; Gabula András Zebegény községi erdőőr; Lakatos Béla, beregvármegyei járási erdőőr és Kopa Ferencz állami csemetekerti állandó munkás az Országos Gazdasági Munkáspénztár keretében az 1912. évi VIII. t.-cz. által létesített nyugdíj csoportban, balesetre, nyugdíjra, aggkori ellátásra és temetkezési segélyre biztosítottak.

Könyvismertetés. *Zöldségtermesztés.* Irta: Czupáry Bertalan. *Köztelek Olcsó Könyvtára* V. évfolyam, 3—5. füzet. 166 oldal, 94 ábrával. Ára 1.50 K. Kapható a Pátria r.-t. gazd. könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-út 25.

Az utóbbi időben mind nagyobb jelentőségre tett szert a zöldségtermesztés, a mely fontos szerepet játszik a nagyvárosok élelmezésében is. A zöldségtermesztés kis területen igen nagy jövedelmet tud előállítani, de ennek néhány külső előfeltételen kívül (talaj, trágya, víz stb.) az alapkelléke a megfelelő szaktudás, a minek a konyhakertészet folytatásában elsőrendű jelentősége van. Ezért, a mióta a zöldségtermesztés kérdése iránt általánosabb és élénkebb az érdeklődés, széleskörű kereslet mutatkozott egy olyan könyv után, a mely bár megfelelő tudományos alapon, de a mellett kellő rövidséggel és népszerű modorban megadja az útbaigazítást a zöldségfélék okszerű termesztésére nézve. A füzet először röviden ismerteti a kert kellékeit, létesítési módját, a talajnemeket, a kerti munkákat és eszközöket, a trágyázást, az öntözést, a szaporítás módját, a melegágyak

készítését, a növények ültetését, a talaj kihasználását és a zöldségek berendezését; azután részletesen tárgyalja az egyes zöldségek okszerű termesztését a következő csoportosításban: káposztafélék, gyökérfélék, gumós zöldségfélék, kobakfélék, hüvelyesek, labodafélék, salátafélék, hagymafélék, fűszerfélék, vegyes zöldségfélék, a zöldségek kertbe való gyümölcsfélék; végül a zöldségek felszedésével és eltartásával, a zöldségmagvak termesztésével, a zöldségfajok betegségeivel és ellenségeivel foglalkozik. A könyv minden sora elárulja, hogy szerzője jeles gyakorlati szakember, a ki ügyesen alkalmazott rövidséggel, világos határozottsággal és mindig irodalmi fokon maradót, de a mellett népszerű modorban ontja a sok hasznos tanácsot.

Időjelzés. A «Meteor» f. évi márczius hó 2-ik felére a következő időjelzést teszi közzé: Márczius hó 2-ik felének változási napjai a következők: a 18-iki, mely körül erősen enyhe idő várható; a 22-iki, mely ismét hűvös, csapadékos időt ígér, de ennek hűvös jellegét a 24-iki Merkúr együttállása a Holddal csökkenteni fogja. A 26. és 27-iki változási napok száraz és meleg jellegűek.

Hivatalos közlemények.

A kopár, futóhomokos és vízmosásos területeken teljesített fásítások költségeinek fedezésére adományozott állami pénzsegélyek kiosztása.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter az évről-évre szokásos módon azokat az anyagilag szorultabb helyzetben levő birtokosokat, kik közgazdasági érdekből kopár, futóhomokos és vízmosásos területeken az 1913.

A költőnek könnyes lett a szeme és keserű sóhaj tört elő kebléből.

— Rásujtottál a szívemre ugyanazon a helyen, a hol a régi seb gyógyult, — panaszkodott szomorúan.

— Igazságtalan vagy ismét. Gondolj csak azokra, a kik szintén elérni véltek és akkor veszik észre, hogy még messzebb vagyok tőlük, mint azelőtt. Vajjon mi az ő vigaszuk? Neked megmaradt az Úr legfényesebb ajándéka, hogy a csalódás ütötte mély sebet elcsöndecsíhesd. Ebből fakadnak aztán a lélek rügyező ágai; vágyad, hited birhatásomért belé lopják a szint, az életet, és így születik meg a földön az örökszép szin-pompás virág; a vágyódó lélek sóhaja: a költészet.

— Minő tiszták e hangok! Könnyűvé teszik a lelkét és e hang szárnyain oly boldogan repül; megnyugszik, ha fájdalma van, erőssé edződik, ha a lélek úgy kívánja.

— Ti egymáshoz tartoztok, miként az éj a naphoz. Csak az élet közönséges zsvajja ellenség neked. A te győzelmedet nem odakinn az olcsó babérok adják, hanem az eszme, a gondolat gazdagsága, mely tebenned van.

A költő merev vonásai fölengedtek, kissé reszketett

is a keze, midőn feléje nyujtotta és csodálkozó, eltűnődő hangon szólott:

— Ki vagy hát, te csodaszép leány, kinek a hajnal sugára adta arcod biborát, a nap tüze lopta beléd az életet, a ki itt vagy előttem, hallom hangodat, látom fénylő arcod, melyhez hasonlót csak tündérek teremthetnek és elérni téged még sem bir kezem?!

Ekkor mintha átlátszó, finom lepel ereszkedne közejük, a melynek puha, fehér szálaít egy láthatatlan tündér onnan fölülről eregetné alá orsójáról, a mely mögött ott állt a leány biztató, szelid mosolylyal ajkán, mint egy égi tünemény.

És Domokos, a bohó, érzékeny szívű Domokos erős vágygyal ismét feléje tárta karját. Erre, mint a ködkép egyszerre széjjeloszlott a leány csábító alakja és ajka azt súgta:

— Én a boldogság vagyok.

Domokos maga elé kapott — és nem volt előtte semmi. Nézett erős, átható tekintettel, de nem látott mást, mint a föl felé vezető keskeny hegyi utat és az oldalt zöldelő bokrokat.

év folyamán sikeresen fásítottak, állami pénzsegélyben részesítette.

Összesen 1529 birtokos részére mintegy 7500 kat. hold kiterjedésű kopár területen teljesített fásítások után 655,199 korona állami pénzsegély utalványoztatott ki.

Ezen állami pénzsegélyek kiosztása az alábbi módok mellett történt:

A múlt év elején kiutalványoztatott 594 birtokos részére 2588,8 kat. hold kopár és vízmosásos terület befásítására 95,802 korona oly föltétellel, hogy az erre különösen rászorult birtokosok a kiutalványozott állami segélyt a befásítás sikeres teljesítésének a kezelő m. kir. erdőosztás részéről történt igazolása után azonnal felvehették.

Hasonlóképpen a múlt év folyamán 658 birtokos részére 3788,2 kataszt. hold terület befásítására 523,276 korona utalványoztatott ki közvetlenül az illető kezelő erdőosztás kezéhez abból a czélból, hogy ezek a fásítások és műszaki munkálatok a kezelő erdőosztás közvetlen vezetése és felügyelete mellett foganatosíttassanak.

Végül a folyó év elején 36,121 korona pénzsegély osztatott ki, utólagosan 277 olyan birtokos között, kik az 1913. év folyamán 1128,5 kat. hold kiterjedésű kopár- és vízmosásos területet önként, sikerrel beerdősítették s a kiknek az állami segély adományozása a fásítások sikeres teljesítése esetére már az 1903. év elején kilátásba helyeztetett.

Változások az erdészeti szolgálat köréből.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdészeti létszámukban beálló változásokról a szerkesztőséget értesíteni sziveskedjenek.)

A m. kir. földművelésügyi miniszter a kolozsvári m. kir. erdőigazgatóság kerületében Németh József m. kir. főerdőort, az orsovai m. kir. erdőhivatal kerületében pedig Bölba Nisztor m. kir. főerdőort nyugalmába helyezte.

A lipótújvári m. kir. főerdőhivatal főnöke mostani állomáshelyükön való meghagyásuk mellett kinevezte Hannel József és Lehoczky Imre m. kir. erdőőröket m. kir. főerdőőrökké, Baumgartner Sándor és Krno Dániel II. oszt. erdőlegényeket I. oszt. m. kir. erdőlegényekké, Miskech János erdőort m. kir. főerdőorré, a dikulai védkerületből Feketevágra a muránszakai védkerületbe; Trvalecz András, Csellár Sándor, Nics János és Grandner Mihály erdőlegényeket és Pisnyi Ottó segéderdőort m. kir. erdőőrökké s megbizta őket a podbanszki alsó, maluzsinató, dikulai, turkovi, illetve alsóti védkerületek teendőinek az el látásával; továbbá ifj. Schmidt Failik József, Ország Nándor és Cservenka Rezső napibéreseket a maluzsinai, teplicskai erdőgondnokságokhoz II. oszt. m. kir. erdőlegényekké, Luscsak Antal szakvizsgázott vadort pedig segéderdőorré a feketevági erdőgondnoksághoz, végül beosztotta állandó irodai szolgálatra a feketevági erdőgondnokság muránszakai védkerületéből az erdőgondnokság irodájába Pallai Ede m. kir. erdőort.

Előfizetési díjak nyugtázása.

Az 1914. évi február hónapban a következő előfizetési díjak folytak be az Országos Erdészeti Egyesület pénztárába:

Fodermayer R. 32—, Neumayr Tsa hd. 18—, Aranyosmaróthi adóhiv. hd. 10,55, Komáromi adóhiv. hd. 17,24, Lippai

főerdőhiv. 200—, Igló város hd. 23,83, Lugosi erdőig. hd. 8,65, Klespitz János hd. 5,55, Szombathelyi adóhiv. 40—, Földmiv. min. hd. 35, 45, 135 és 20, Bujtás Antal —20, Gróf Széchenyi B. urad. hd. 7,75, Zalaegerszegi adóhiv. 63,80, Papp Ferencz —40, Máté Ferencz hd. 5,55, Pesti Ferencz 5—, Selmecei közp. kísér. állomás 8—, Szabadka város 48—, Havasi Imre 8—, Sátoraljaújhelyi erdőhiv. hd. 25,95, Lőcsei adóhiv. hd. 28,75, Turcsa Tivadar hd. 28,75, Besztercebányai erdőig. 12—, Redelo Mihály —40.

1 koronát fizettek: Kovács Imre, Garai József, Szép Károly, Barkóczy András, Kelemen Ferencz, Murányi Károly, Csekon János, Kocze Péter, Matula Lajos, Smider Ferencz.

2 koronát fizettek: Bodenlosz József, Frey Henrik, Matkovicz Vilmos, Boros András, Dokupil István, Eberhard József, Gróf Zselénszky urad., Bakony József, Kir. ly Máté, Kisfaludy János, Tatárek Zoltán, Vörös Ferencz, Wasclmák Rezső, Illés Kálmán, Pitonyák Jakab, Kolozsi Ferencz, Longauer József, Véber János, Rima András, Buda József, Tandmár Antal, Bugyi István, Zsoldos József, Bodor Tamás, Palkó Mózes, Vida János, Erdőffi István, Nobik István, Varga Ferencz, Tabaneca András, Szabó János, Tóth Mihály, Nagybányai főerdőhiv., Gajda János, Tóth Lajos.

3 koronát fizetett: Banicz Sándor.

4 koronát fizettek: Görgényzentimrei szakiskola, Jákló Máttyás, Jöczen Lajos, Lengyel József, Murgán János, Miksa József, Rajczi János, Stier János, Vörös János, Juhász Mihály, Kizmann József, Pancsek Péter, Stégmeier Ödön, Szimeiszter József, Virlics Gyula, Buzai József, Kárpáti József, Nagy Károly erdőtan., Pausár Károly, V. Szücs László, Horváth Imre, Melichár Nándor, Gelenczér Géza, Banda Ferencz, Francz Antal, Lucz Sámuel, Somorjai István, Zier Árpád, Kassa város, Várkonyi József, ifj. Poszinger Mihály, Sipőcz Adolf, Hegedűs Imre, Nacs György, Kelemen József, Pékh József, Marányi Géza, Szakács Ferencz, Szakolezai Ignác, Westphal Vilmos, Zsoldos Lajos, Rába József.

Szerkesztői üzenetek.

Gyakran érkeznek felszólalások kiadóhivatalunkba a címszalagon átjavított lacczím miatt. Ez úton közöljük, hogy ezen átjavításokat nem a posta, hanem a kiadóhivatalunk eszközi a bejelentett címváltozás alapján, a nagyobb arányú címnyomtatási költségek megtakarítása czéljából. Kérjük tehát, hogy főleg reklamációkkal a t. előfizetők ne forduljanak hozzánk.

M. P. A nyest fogására kihelyezett csapóvasakat (kisebb tányérvasak) a kihelyezés előtt szagtalanítani kell, hogy a nyest az emberi kéz szagát azokon meg ne érezze. Legjobb, ha néhány csepp, a gyógyszertárakban kapható, ánzsolajjal szagosított sóvalan disznósírral bekenet tisztá vászondarabbal ledörzöljük úgy a csapóvasat, mint a csalétket is. Csalétkül legalkalmasabb a nyers tyúktojás.

W. G. A nyírfajd mesterséges tenyésztésére vonatkozólag nem találtunk az irodalomban adatokat. A siketfajdnál történtek kísérletek arra, hogy a siketfajdtojásokat pulykákkal és házi tyúkokkal kiköltessék, de vajmi csekély eredménnyel, mert a csirkék nem hallgatnak mostoha anyjuk szavára, elfutnak mellette s cserben hagyják. A leggondosabb ápolás mellett is csak hébe-korban marad egy-egy csibe életben.

Mint hogy a nyírfajd természete sokban hasonlít a siketfajdhoz, valószínűleg áll ez a nyírfajdra nézve is. E mellett, azonban kérdés az is, vajjon a házi tyúk, meg tudná-e a nyírfajd csibék táplálékát szerezni, mert a nyírfajd leginkább farügyeket, leveleket, virágbarkát, bogyókat, magvakat, rovarokat, nyáron áfonyát, málnát, földi szedret, télen pedig borókat stb. eszik. Még ha sikerülne is azonban néhány nyírfajdot tyúkokkal felnevelni, akkor se lehetünk bizonyosak benne, hogy a nyírfajd ott a közelben megmaradjon és tovább szaporítson, mert különösen északi tájékon, élelemkeresés czéljából helyet változtat, csatangol. Mint hogy az öreg befogott nyírfajdok kellő ápolás

mellett éveken át életben tarthatók s megfelelően tág helyiségben szaporítanak is, talán legcélszerűbb volna a tenyésztésnek ezzel a módjával kísérletet tenni. A tenyésztőhelynek tágának kell lenni és egészen szabadon kell állni. Ha a térséget sűrű bozóttal ültetjük be, biztosra vehetjük a szaporítást, mert a kakas fogságban még hevesebben dürrög, mint a szabadban. Ily módon többen sikerrel tenyésztettek nyirfajdot. A kikelt csirkék kezdetben gondos ápolást igényelnek, de megerősödvé alig kell rájuk gondot fordítani. Egy kakással és 2—3 tyúkkal lehetne ily módon kísérletet tenni; azt hisszük, hogy Hagenbeck állatkertjéből Hamburgból lehetne nyirfajdot hozatni. Ez azért is célszerűbb volna, mert ezek már szokva vannak a fogsághoz.

B. T. 1. Az erdőri szakvizsgák rendszerint október hónapban szoktak tartatni s a vizsgaengedélyért a kérvényt ahhoz a kir. erdőfelügyelőséghez kell benyújtani, a melynek székhelyén az illető vizsgázni óhajt. Az erre vonatkozó hirdetményt a nyár folyamán a lapunkban is meg fogja találni. A kérvényhez a következő mellékleteket kell csatolni: elemi iskolai bizonyítvány, vagy ha ez nincs, bizonyítvány arról, hogy írni, olvasni és a négy közönséges számművelet szerint számolni tud; bizonyítvány arról, hogy legalább három évig szakadatlanul erdészeti gyakorlati szolgálatban állott; erkölcsi bizonyítvány és keresztlevél annak az igazolására, hogy 20-ik életévét már betöltötte. A vizsgára dr. Bedő Albert: «Erdőör» című művéből kell készülni. Ezt a könyvet az «Országos Erdészeti Egyesület»-nél (Budapest V., Alkotmány-utca 6. szám) szerezheti meg. Ára: 6 korona.

2. Útmester lehet minden feddhetlen előéletű egyén, a ki legalább négy elemi iskolát végzett, vagy kiszolgált katonaltiszt, s kineveztetése után egy év alatti letései az útmesteri vizsgát. Az államépítészeti hivatal főnöke előtt leteendő útmesteri vizsgán a jelölt azt igazolja, hogy magyarul írni és olvasni tud, apróbb jelentéseket meg tud fogalmazni, tud számolni törtékekkel is és a terület- és köbtartalomszámításhoz, a mértékekhez és az útépitéshez ért, s kisebb terveket és építményeket le tud rajzolni. A vizsga sikerülte után az útmestert véglegesített és nyugdíjra jogosult állásra nevezik ki. Az 1903—1909. években fennállott ideiglenes útmesteri tanfolyamok már megszűntek és ilyen tanfolyamoknak újra való szervezése nem is léven tervbe véve, az útmesteri vizsgát csak magántanulás útján lehet letenni. Hogy az útmesteri vizsga letételéhez van-e tankönyv, azt nem tudjuk, de úgy erről, mint a részletekről valamelyik államépítészeti hivatalnál szerezhet bővebb tájékozást.

M. P. Tudomásunk szerint az «Évköny» még egyáltalán meg sem jelent.

H. K. A kívánt könyvet elküldtük. Fafaragáshoz való minták — a könyvkereskedő értesítése szerint — nem kaphatók. Tessék valamelyik faipari szakiskolához ez iránt kérdést intézni, ott talán tudnak ilyet ajánlani. Fát minden nagyobb fakereskedőnél kaphat, csak gondosan ki kell válogatni és ki kell jól szárítani.

L. Gy. 1. Az utiszabályzat értelmében nem jár ugyan önnök sem átköltözködési, sem utazási költség, mert az utat nem kellett volna háromszor megtennie, hanem csak egyszer, akkor t. i. a mikor védkerületét átadva, új állomáshelyére végleg átmé, azonban ilyen méltánylást érdemlő esetben, mikor ilyen nagy távolságra kell költözni, a miniszterium még a megállapított 100 K átköltözési költségénél nagyobb összegű segítyt is szokott engedélyezni, ha hiteles okmányokkal igazolja van, hogy az átköltözés tényleg mennyibe került. Nyújtson be tehát felettes hivatala útján a földmívelésügyi miniszter úrhoz kérvényt és kérje tényleg felmerült s nyugtákkal igazolandó átköltözési költségeinek megtérítését, vagy a mennyiben ez lehetséges nem volna, segélyképeni engedélyezését.

2. Az édesanyja után temetési járulékra nem tarthat ugyan igényt, de egy másik kérvényben kérheti ugyancsak a miniszter úrtól hiteles okmányokkal igazolt költségeinek temetkezési segélyként való engedélyezését.

3. A 10 fillért a lap javára bevételeztük.

Sz. G. 1. Küldje be az állatkeresletre vonatkozó hirdetését lapunk szerkesztőségéhez s szívesen fogjuk hozni. Mi nem fogalmazhatjuk meg azt ön helyett, mert nem tudjuk, hogy mit akar hirdetni.

2. Előfizetése ez év végéig rendezve van.

3. Hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban az ön kérvényét elintézték-e, illetve hogy a kinevezések megtörténtek-e már, azt mi nem tudhatjuk. Várjon türelemmel, majd visszakapja az okmányait s értesítik kérvénye sorsáról. Máskor pedig ne csatoljon a kérvényéhez eredeti okmányokat, hanem hiteles másolatokat.

Igazságszerető. 1. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr 1900. évi június hó 20-án kelt 12173. számú rendelete értelmében a portómentes levélpostai küldemények postai feladókönyvvel adandók postára, azokat a levélgyűjtőszekrénybe bedobni nem szabad. A kiküldött hivatalos közegek, portómentes küldeményeiket feladókönyv nélkül a postai közeg kezeihez adhatják s küldeményeikről elismervényt, illetve a könyvelt küldeményekről postai feladó-vevényt kérhetnek. A postai feladókönyvet maga a hatóság szerzi be.

2. Sorsjegyeit még nem húzták ki.

S. E. Lapunk pontosan minden hó utolsó napján és 14-ikén kerül ki a nyomdából s ha elseje, vagy 15-ike nem esik vasárnapra, vagy ünnepnapra, úgy 1-én és 15-ikén, vagy legfeljebb egy napi késéssel expediáltatik. Ha tehát a lapot 3—4-én, vagy 17—18-án túl kapja meg, akkor csak valahol a postán lehet a hiba.

Földváltáság. Ha úgy áll a dolog, a mint ön leírta, akkor a hivatal tévesen járt el, mert a földmívelésügyi miniszter úr 1912. évi 43805. számú körrendelete értelmében az erdőlegényeknek és segéderdőőröknek az évi 20 K földváltáság feltétlenül jár. Ha pedig indokolt esetekben az erdőlegény 2 k. hold földet természetben kap, úgy ezért tartozik összesen 20 K váltáságösszeget fizetni. *Vagyis lényegileg az erdőlegény vagy évi 20 K-t kell hogy kapjon, vagy pedig 2 k. hold földet természetben.* De hogy két k. hold föld természetben való élvezete esetén ezért 20 K váltáságot fizessen s a megállapított évi 20 K földváltáságát se kapja meg, az téves eljárás. Ezért forduljon felettes hivatalához és kérje az említett körrendelet értelmében az önt megillető évi 20 K földváltáság kiutalványozását; ebből fizeti azután ön a természetben kijelölt 2 k. hold föld váltáságdíját, vagyis végeredményében ingyen fogja ön a 2 k. hold földet élvezni. Ha a hivatalnál nem érte czélt, úgy nyújtson be kérvényt — természetesen felettes hivatala útján — a földmívelésügyi miniszter úrhoz s ott kérje a sérelmes intézkedés megváltoztatását. Tájékozással megjegyezzük azt is, hogy a mennyiben önre nézve előnyösebb ha évi 20 K-t kap, mint hogyha 2 k. hold földet kap természetben, úgy nem köteles a földet elfogadni, hanem kérje a 20 K váltáságot.

Th. Gy. 1. A lúczfenyőt siker reményével 15—20 éves koráig át lehet ültetni s az említett viszonyok közt jól fejlődik.

2. A galagonya bármilyen korban kibírja az átültetést, a talajban nem válogatós s az említett körülmények közt szintén jól tenyészik.

1915. 1. Idegen vadászterületen nem szabad.

2. Mindig viselheti, akár szolgálatban van, akár nincs.

3. Az állami csöpróba jegye a próbajegy, a belövési jegy alatt minden duplapuskán a csökampó mellett és a bascule-on látható. Az erre vonatkozó valamennyi jelzést, a külföldieket is figyelembe véve, csupán több oldalon közölhetnénk, miért is itt csupán annyit említünk meg, hogy a füstnélküli jelzése NP, a P betű alatt az illető próbaintézet helységnevének kezdőbetűjével. pl. P = Prag, F = Ferlach stb. Ezt a kérdést különben kiváló szakértő munkatársunk közelebből részletesen fogja egy külön cikk keretében ismertetni.

4. A strychninnek emberre nézve halálos adagja 30 mg., a mely hatását azonnal kifejti, a mint a szervezetbe kerül. A róka bőrének lehúzásából kifolyólag nem hinnénk, hogy az emberre nézve halálos veszedelem állna be, bár ha nyíttott vérárammal

jön összeköttetésbe, hamarabb szívódik fel és hamarabb hat. Az adott esetben a róka véréből nem sok strychnin juthatott a sebbe és az csak annyiban veszedelmes, mint minden más seb, t. i. vigyázni kell, hogy semmi tisztátalanság ne jusson bele; a strychnin minden rothadást és erjedést gátol; nem hiszszük tehát, hogy hulláméreg fejlődött volna a rókában, ha csak nem hevert az sokáig. Mindenesetre jól ki kell mosni a sebet és gondosan bekötözni. A strychnin egyébként igen kis adagban mint gyógyszer is használatban van.

G. F. T. 1. Az egyenruha megváltoztatására nézve határozott választ nem tudunk adni. Az Országos Erdészeti Egyesület ez iránt a kezdeményező lépéseket már megtette, de hogy mikor fog az megvalósulni, azt most még mi sem tudjuk. De ha lesz is új egyenruha, a régiéket abban az esetben is el lehet majd hordani.

2. A czímszalag kiigazítása iránt intézkedtünk, a 10 fillért pedig a lap javára bevételeztük.

H. A. 1. Azok, a kik erdőöri szakiskolát nem végeztek, az erdőöri szakvizsgát háromévi gyakorlati szolgálat után tehetik le. A vizsgára dr. Bedő Albert: «Erdőőr» című könyvéből kell készülni; kapható az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest, V., Alkotmány-utca 6 szám), ára: 6 K.

2. A kinstárnál alkalmazott erdőlegények fele része évi 600 K, fele része pedig évi 700 K fizetést, valamennyi természetbeni lakást, vagy ennek hiányában az állomáshelyének megfelelő évi 160, 200, 240, 280, 320, 360 vagy 400 K törvényszerű lakpénzt, 12 ürm.³ tüzfát, évi 20 K földváltásgot és évi 60 K ruhaátalányt kap.

3. Hogy a kérvényhez milyen okmányokat kell csatolni, az minden pályázati hirdetményben benne van.

4. A czímszalag kiigazítása iránt intézkedtünk.

5. Kérdéseire azért válaszoltunk csak most, mert levelét nem a szerkesztőséghez, hanem a kiadóhivatalhoz címezte s onnan elkésvé kaptuk azt meg.

I. J. Annak kell megcsináltatni, a kinek a kezei közt eltörtött. Ha azonban hitelesen igazolni tudja, hogy a fegyver véletlen baleset következtében tört el, úgy méltányosságból lehet, hogy megcsináltatja a kinstár; erre azonban a kinstár semmi esetre se kötelezhető.

S. I. Írjon a «Mercur» című lap kiadóhivatalának (Budapest, V., Fürdő-utca 3 szám) s onnan kérje a kívánt lap megküldését. Egy lap ára 25 fillér. Ha azonban megírja nekünk a sorsjegyeinek a számát, szívesen utána nézünk, hogy kihúzták-e valamelyiket.

A 25 fillért a lap javára bevételeztük.

M. I. Sz. Előfizetése a beküldött 4 koronával csak a múlt év végéig van rendezve, miért is szíveskedjék a folyó évi előfizetési díj egy részét is beküldeni, nehogy kénytelenek legyünk a lap további küldését beszüntetni.

ÁLLÁSKERESLET ÉS KINÁLAT

38 éves, családós egyén, ki 20 évig mint vadász nagyobb uradalomban volt alkalmazva, azonnali belépésre erdőöri, vadász, vagy vadőri állást keres. Címe a szerkesztőségnek meg tudható. (16.)

10 évig volt csendőr-örsvezető, uradalmaknál, vagy más megfelelő helyen, azonnali belépésre erdőlegényi, erdőöri, vagy vadász állást keres. 34 éves, nős, gyermektelen, fedhetlen előéletű, szerény igényű, a vadászat minden ágában jártas, jó dúvadirtó; felesége kitünően főz (amiről éves jó bizonyítványai vannak). Címe: Kiss Kálmán, Sepsiköröspatak (Háromszék vármegye). (23.)

Erdőlegényi, vagy erdőöri állást keres május hó 1-re, egy a m. kir. VI. számú csendőrkerületnél harmadik évét szolgáló 29 éves, róm. kath., nőtlen, 176 cm. magas, ép, egészséges egyén. Beszél magyarul és németül. Címe a szerkesztőségnek meg tudható. (17.)

Vadőr, a ki ilyen minőségben hét év óta van egy grófi uradalomnál felmondatlan állásban, a vadászati teendők minden ágában jártas, úgy az apróvad, valamint a fővad és fáczántenyésztést tökéletesen érti, jó dúvad-irtó, 32 éves, feddhetlen előéletű, kis családú, felesége kitünően főz (a miről éves, jó bizonyítványai vannak), állást keres. Címe a szerkesztőségnek meg tudható. (18.)

45 éves, nős, gyermektelen, szakvizsgázott s jeles bizonyítványokkal rendelkező erdőőr, a ki vadászati ügyeken kívül a gazdaság minden ágában jártas, megfelelő állást keres. Címe a szerkesztőségnek meg tudható. (19.)

Szakvizsgázott, 31 éves, nős, családós, erdő- és vadőr, kiszolgált katona, ép, erős testalkatú, jó megjelenésű, feltétlenül megbízható egyén, ki az erdészet és vadászat minden ágában, valamint a fáczántenyésztésben nagy gyakorlattal bír, mikről hosszú és kitünő szolgálati bizonyítványai tanuskodnak, április hó 1-re állást keres. Beszél magyarul, románul, németül, tótul. Címe a szerkesztőségnek meg tudható. (21.)

32 éves, erős testalkatú, jól szakvizsgázott vadőr, azonnali belépésre vadőri állást keres; igényei szerények. Címe a szerkesztőségnek meg tudható. (22.)

Huszonhárom éves, erőteljes, négy évet kiszolgált katonai altiszt, mesterlövő, gazdasági népiszkolát kitünően végzett, szép írással bíró fiatalember, erdészetnél vagy ehhez hasonló állást keres. Beszél magyarul és tótul. Címe Kelemen Imre, Vilmány. Abaujtona megye. (20.)

HIRDETÉSEK

Pályázati hirdetmény. 269/1914. sz. Gömör és Kishont vármegye Közigazgatási erd. Bizottságának 1914. évi 228. sz. alatt kelt határozata folytán a rozsnói m. kir. járási erdőgondnokság kerületéhez tartozó martonházai erdőöri kerületben megüresedett III. oszt. járási erdőöri állásra Csetnek székhelylyel ezennel pályázat nyitattik.

Az állás évi 700 kor. fizetés, 140 kor. lakbér, 10 kor. irodai átalány, 50 kor. egyenruhaátalány és 200 kor. utazási átalány élvezetével van egybekötve.

A kinevezendő erdőőr egyévi próbaszolgálattal alkalmaztatik s állásában egyévi kifogástalan szolgálat után véglegesítettik.

Pályázók felhivatnak, hogy szakvizsgálati, orvosi és szolgálati bizonyítványaikkal, továbbá születési anyakönyvi kivonattal, valamint családi állapotukat, katonakötelezettségüket és erkölcsi életüket igazoló okmányokkal felszerelt, sajátkezüleg írt kérvényeiket 1914. évi márczius hó 20-ig a rimaszombati m. kir. állami erdőhivatalhoz nyujtsák be.

Később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.
Rimaszombat, 1914. évi február hó 18-án.

(7.) *M. kir. állami erdőhivatal.*

Bükküzifa-eladás. 12867/1914. I.-B—1. szám. Az ókemenczei és bercsenyifalvai m. kir. erdőgondnokságok kerületéből a Szirovatető-vulsavapláji erdei iparvasut perencesenyi rakodójára kihozott mintegy 50,000 ürm³ bükküzifa 1914. évi márczius hó 19-én zárt írásbeli ajánlatok útján tartandó nyilvános versenytárgyaláson eladás alá boesáttatik.

Az ajánlatok 1914. évi márczius hó 18-án délután hat óráig nyujtandók be Ungváron a m. kir. főerdőhivatalnál, a hol azok márczius hó 19-én délelőtt 10 órakor a tanásteremben fognak nyilvánosan felbontatni.

Az eladási feltételek, a faanyagra vonatkozó részletes adatok, ajánlati űrlap és boríték a fentírt főerdőhivatalnál szerezhetők be.

(8.) *M. kir. Földművelésügyi Miniszter.*

Termelt fenyőhaszonfa-eladás. 13989/1914. I.-B—1. sz. A mihályteleki erdőgondnokságban termelt 11801'00 m. fenyőhaszonfa tizenkilenc eladási csoportra megosztva zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Ajánlatok 1914. évi márczius hó 23-án déli 12 óráig nyujtandók be Besztercebányán a m. kir. erdőigazgatóságnál és márczius hó 24-én délelőtt 10 órakor fognak az erdőigazgatóság tanástermében felbontatni.

A faanyagok csoportosításának és a kikiáltási árak kimutatása, árverési feltételek, ajánlati űrlap és boríték a besztercebányai erdőigazgatóságnál szerezhetők be.
Budapest, 1914. évi február hóban.

(9.) *M. kir. Földművelésügyi Miniszter.*

Pályázat erdőőri állásra. Alulírt erdőhivatal kerületében egy erdőőri állás van üresedésben. Pályázóktól megkivántatik, hogy józan előéletű s lehetőleg katonaviselt s a fő, hogy Dunán jó csónakos legyen.

Az állást elnyerni óhajtok folyamodványaikat legkésőbb április hó 1-éig nyujtsák be alábbi címre.
Állás április hó 15-én elfoglalandó.

Hédervár, 1914 márczius 5.

(10.) *Uradałmi Erdőhivatal.*

Pályázat. 63/1914. sz. A pilisszentkereszti kir. közalap. erdőgondnokság kerületében megüresedett sikárosi erdőőri állásra pályázat nyittatik.

Javadalmazás: 700 kor. fizetés és személyi pótlék, 100 kor. ruhaátalány, természetbeni lakás, két kat. hold földilletmény, szabályszerű legelőilletmény és 18 ürm³ I. o. kemény dorongtüzifa.

Az állásra pályázók az 1879. évi XXXI. t. cz. 37 §-ában követelt szakképzettségüket, továbbá ép és erős testalkatukat, különösen jól látó-, beszélő- és hallóképességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, életkorukat anyakönyvi kivonattal, illetőségüket és büntetlen előéletüket községi bizonyítvánnyal, eddigi alkalmaztatásukat, nyelvismereteiket és katonai kötelezettségüket megfelelő bizonyítványokkal igazolni tartoznak.

Az ilymódon felszerelt, sajátkezüleg írt és a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz intézett kérvények az alulírott erdőgondnokságnál f. évi április hó 15-ig nyujtandók be.

Pilisszentkereszt, 1914. évi márczius hó 5-én.

(11.) *Kir. közalap. erdőgondnokság.*

Termelt fenyőhaszonfa-eladás három évre. 14457/1914. I.-B—1. sz. A fenyvesvölgyi m. kir. erdőgondnokság «A» gazd. osztály IV. vágássorozatának 1914—1916. évi fenyőhaszonfatermése zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Ajánlatok legkésőbb 1914. évi április hó 20-án déli 12 óráig nyujtandók be Ungvárt a m. kir. főerdőhivatalnál, a hol azok április hó 21-én délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Az árverési és szerződési feltételek, a kikiáltási árak, ajánlati űrlap és boríték az ungvári m. kir. főerdőhivatalnál szerezhetők be.

Budapest, 1914. évi márczius hóban.

(13.) *M. kir. Földművelésügyi Miniszter.*

Pályázati hirdetmény. 516/1914. sz. Az Iglói kir. korona- és bányavárosnál üresedésben lévő egyik főerdőőri állásra ezennel pályázatot hirdetünk.

Az állás illetményei (1200) egyezerkétszáz korona készpénzfizetés, (150) százötven korona ruhaátalány, lakás, faizás és 10 ürm³ házhoz szállítva hasábfá, rétjogossultság, 2 tehén és 2 úszó tartásra legelő.

Pályázók igazolni tartoznak, hogy erdőőri szakiskolát végeztek és erdőőri szakvizsgát tettek. Tapasztalt, nagyobb gyakorlattal bíró egyének előnyben részesülnek. A pályázati kérvényhez melléklendők az eddigi alkalmazásról szóló bizonyítványok és születési anyakönyvi kivonat.

Az elfogadott pályázó egyelőre ideiglenesen egy évre fog alkalmaztatni és csak akkor fog véglegesített, ha ezen próbáév alatt megfelelt.

Véglegesítés esetében a próbaév is a nyugdíjárulék utólagos megfizetése után a nyugdíj megállapításának alapjául szolgáló időbe fog beszámíttatni.

Pályázati kérvények f. évi április hó 6-jg Igló város polgármesterénél adhatók be.

Igló, 1914. évi február hó 17-én.

(6.11.2.) *A városi tanács.*

Fenyőkaró eladás. 14925/1914. I.-B—1. szám. A mezőhátai és feketetiszai erdőgondnokság kerületében termelt és a zimiri, illetve kőrösmezői vasúti állomásra szállítandó és ott átadandó mintegy 8000 drb paradicsomkaró, mintegy 6000 drb sűrítőlécz, mintegy 196,000 drb szőlőkaró és mintegy 27,600 drb gyümölcskaró írásbeli ajánlatok alapján el fog adatni.

A zárt írásbeli ajánlatok az 1914. évi márczius hó 30-án d. u. 4 óráig nyujtandók be a máramarosszigeti erdőigazgatósághoz, a hol azok 1914. évi márczius hó 31-én d. e. 11 órakor nyilvánosan fel fognak bontatni.

Az árverési és szerződési feltételek, ajánlati lap és boríték, a karók méreteit és darabszámát, valamint a kikiáltási árakat feltüntető részletes kimutatás a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóságnál és a mezőháti és feketetiszai erdőgondnokságoknál megszerezhetők.

Budapest, 1913 márczius hóban.

(14.) **Földművelésügyi Miniszter.**

Tölgyműfa eladás. 1846/1914.sz. A máramarosszigeti erdőigazgatóság kerületében a rónaszéki Kálvária farakodón mintegy 502·28 m³ tölgy épület- és műfa 13165 kor. 18 fill. kikiáltási ár mellett, zárt írásbeli ajánlatok útján eladatik.

Az ajánlat 1914. év március hó 30-án d. u. 4 óráig nyújtandók be az alulírott erdőigazgatóságnál, ahol azok 1914 márczius hó 31-én d. e. 9 órakor nyilvánosan felbontatnak. Az eladási feltételek, ajánlati űrlap és boríték, valamint a faanyag méreteit feltüntető részletes kimutatás az erdőigazgatóságnál megszerezhető.

(15.) **M. kir. erdőigazgatóság.**

Fenyőrudfa eladás. 14137/1914. I.-B—1. szám. A mezőháti m. kir. erdőgondnokság kerületében termelt és erdei rakhelyekre kiszállított mintegy 11,174 darab csákyarúd, mintegy 13,388 drb komlóarúd, mintegy 413 drb dohányszárítórúd zárt írásbeli ajánlatok alapján el fog adatni.

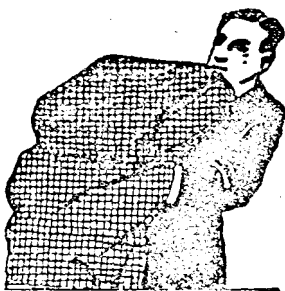
A zárt írásbeli ajánlatok az 1914. évi márczius hó 30-án délután 4 óráig nyújtandók be a máramarosszigeti erdőigazgatósághoz, a hol azok 1914. évi márczius hó 31-én délelőtt 10 órakor nyilvánosan fel fognak bontatni.

Az árverési és szerződési feltételek, ajánlati lap és boríték, valamint a kikiáltási árakat, a faanyag méreteit és darabszámát feltüntető részletezés a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóságnál és a mezőháti erdőgondnokságnál megszerezhető.

Budapest, 1914. évi márczius hó.

(16.) **Földművelésügyi Miniszter.**

Erdészeti csemeték és magvak a legmegbízhatóbb minőségben és a legjutányosabb árakon beszerezhetők a Magyar Erdészeti és Kertészeti vállalatnál, Neumayr és Társa csemete és magkereskedés, csemetetermelés, Zalaegerszeg. Árjegyzék kívánatra megküldetik. Nagyobb szükségletnél előnyárajánlat. (4.VI.4.)

Úri és női ruhának való

brünni posztót

legolcsóbb áron

Etzler és Dostal cézegnél

Brünn, Schwedengasse 5.z,

a tanárok és állami tisztviselők egyesületeinek szállítóinál lehet beszerezni.

A magánember sok pénzt takarít meg, ha a posztót közvetlenül a gyártelepről szerzi be. — Bármily áron eladott árú új és divatos. — A legkisebb mennyiség is szállítva lesz. Gazdag tartalmú mintacsomag megtekintésre díjtalanul és portómentesen szállítatik. (1.VIII.4.)

Szavatolt fajtisza

KANADAI NYÁR

Populus monolifera canadensis

dugványok ezre 8.— kor.
százezenként 700.—

FARAGÓ BÉLA cs. és kir. udvari szállító
magyar magpergetőgyára (12.)
Erdészeti csemetetelepek * ZALAEGERSZEG.

Bükkmakk-, ákác- és gledicsiamagvak!

STAINER GYULA
császári és királyi udvari szállító

Magyar magpergetőgyár, erdészeti magkereskedés Körmend, Vas m.
Erdészeti csemetetelepek: Zalaegerszegen.

Erdészeti magvak! Elismert megbízható minőségű, szavatolt csiraképességű: **tülelevelű, lomblevelű magvak:** luczfenyő, erdei fenyő, vörösfenyő, feketefenyő, jegenyefenyő, bankszfenyő, simafenyő stb. **Ákác-, gledicsia-, kocsányos- és kocsánytalan tölgymakk. Gyümölcsmagvak:** Alma-, körtemagvak prima. **Facsemeték! Tülelevelű, lomblevelű facsemeték.** (2.VII.4.)

Lelkiismeretes, szolid és pontos kiszolgálás.
Külön árajánlattal azonnal szívesen szolgálók!

Kocsányos és kocsánytalan tölgymakk! Juglans nigra

Jaegeringekhez szövöttek, zephyrt, selymet, batistct, silkinget, satint, ruhaszöveteket, oxfordot, canevas, vásznat és mindennemű szövöttárut gyári áron ajánl

BALCZÁR JÁNOS szövődeje
Bystrei b. Neustadt a. d. Mettau, Csehország.
(3.VI.4.) Minta ingyen és bérmentve. Magyar levelezés.

Kizárólag saját pergetésű hazai fenyőmagvak!

<p>Kitűnő minőségű, tülelevelű és lomblevelű</p> <p>Erdészeti magvak, Facsemeték,</p> <p>Gyümölcsmagvak, Tölgymakk, Gazdasági és fűmagvak, Fűmagkeverékek, orfák, Díszfenyők. Bokrok, Gyümölcsfákés vadoncok, Rózsák legnemesebb fajokban, Remis-csemeték, Helianthi salsifis és Csicsóka vadetetésre.</p>	<p>Először és egyedüli magpergető a Monarchiában, melynek saját nagy (100 hold) faiskolái vannak.</p> <p style="text-align: center;">FARAGÓ BÉLA CS. ÉS KIR. UDV. SZÁLLÍTÓ ZALAEGERSZEG</p> <p style="text-align: right;">(5.V.3.)</p> <p>Árjegyzékkel és árajánlattal kívánatra szívesen szolgálók.</p>
---	--